

Hvidbog – Høringssvar til høring af ”forslag til politik for grøn omstilling” indkommet 5. maj 2020 til 2. august 2020 samt Teknik- og Miljøafdelingens kommentarer

Høringssvar:

1. Danmarks Naturfredningsforening Nyborg Kommune
2. Friluftsrådet Kreds Fyn Nord
3. Grønne Piloter Nyborg
4. Kommunalpolitisk Udvalg Nyborg
5. Nyborg Radikale Venstre
6. SDG-Leadership
7. Skolebestyrelsen Vibeskolen
8. Visit Nyborg
9. Østfyns Erhvervsråd
10. Skole- og Dagtilbudsudvalget
11. Jan Jensen, borger
12. Gregers Juel, borger
13. Merethe Simonsen og Lars-Hågen Lange, borgere
14. Søren Valentin Christensen, borger

Høringspart		Bemærkninger/forslag til politikken	Sammenfatning af hørings svar	Teknik- og Miljøafdelingens (TMA) kommentarer
1	Danmarks Naturfredningsforening Nyborg	<ul style="list-style-type: none"> • Revision af politikken minimum hvert 2. år • Styrke bløde trafikanter ved at etablere flere og bedre cykelstier, og trafikchikaner med bytræer. • Fokus på at mindske privat skovfældning og nedskæring af hegning (levesteder for dyr). • Fokus på å-pleje og beskyttelse af det eksisterende vandmiljø. • Skabe bedre plads til grønne aktiviteter gennem opkøb eller aftaler med private lodsejere. • Lægge gamle træstammer ud i bynære skove m.fl. og etablere en rute for biodiversitet, insektliv m.m. 	DN Nyborg foreslår overordnet at der sker en løbende politikken revision af politikken minimum hvert andet år. Desuden er der forslag til en række fokusområder samt konkrete ideer til, hvordan politikken målsætninger kan udfoldes bredere.	<p>TMA anbefaler at flere af fokusområderne indarbejdes i politikken.</p> <p>Alle de konkrete forslag oversendes til det videre arbejde med handleplaner, som skal følge op på politikken og specificere målsætningerne og sikre at indholdet udmøntes i handling.</p>
2	Friluftsrådet Kreds Fyn Nord	<ul style="list-style-type: none"> • Målsætninger der sætter fokus på planlægning af friluftsliv. • Flersidigt brug af arealer fx i forhold til idrætsanlæg, nedlagt infrastruktur og offentlige arealer • Tænk rekreativt i klimatilpasning så fx skovrejsning også bliver rekreative rum. • Undervisning og friluftsliv – naturen som læringsrum • Inddragelse af interessenter i planlægning 	Friluftsrådet peger på, at der mangler målsætninger, som gør opmærksom på forholdet mellem friluftsliv og grøn omstilling. Friluftsrådet har desuden en række forslag til fokusområder, samt konkrete ændringsforslag til politikken inden for flersidigt anvendelse af arealer, hvor bl.a. undervisning og rekreative værdier sammentænkes med naturhensyn.	<p>TMA anerkender at friluftsliv er forbundet til oplevelser, formidling og oplysning om grøn omstilling, og naturen generelt.</p> <p>Det anbefales at flere af fokusområderne som friluftsrådet peger på, indarbejdes i politikken.</p> <p>TMA henviser dog til at flere af rådets opmærksomhedspunkter, samt en særligt fokus på friluftsliv, bør varetages i det videre arbejde med at udmønte Nyborg Kommunes friluftsstrategi 2018.</p>
3	Grønne Piloter Nyborg	<ul style="list-style-type: none"> • Alle beslutninger vurderes i forhold til alle 17 verdensmål. • Ide om "Cykelskolebusser" – opsamling af skolebørn i samlet cykelflok i skole med en voksen. • Styrke cyklismen ad landeveje med cykelstier (fx som test med 1-2 veje, og efterfølgende evaluering) 	De Grønne Piloter Nyborg mener at alle beslutninger bør vurderes i forhold til FN's 17 verdensmål. Desuden har Grønne Piloter en række forslag til fokusområder og konkrete ideer til udmøntningen af politikken.	TMA gør opmærksom på at afdelingen allerede arbejder med et verdensmål-værktøj til at screene sager, der fremlægges for Teknik- og Miljøudvalget eller Byrådet, for at understøtte at politikerne kan tage beslutninger med afsæt i den grønne omstilling og bæredygtige løsninger.

		<ul style="list-style-type: none"> • Bedre fokus på bæredygtighed i bosætning - få nye borgere til kommunen gennem bofællesskaber, tiny-house m.m. for at tiltrække børnefamilier, singler, unge par m.fl. • Fokus på at stille krav om kodeks for bæredygtigt byggeri og gerne DGNB-certificering for private byggerier • Facilitering af samkørsel med opsamlingspladser med mulighed for at parkere cykel, bil m.m. • Understøtte borgerinddragelse bedre med et "borgerhus" med bæredygtige aktiviteter som fx reparationsværksted. • Fokus på madspild – samarbejde med supermarkeder og frivillige om fødevarer der ellers kasseres. • Bytterum på genbrugspladser med byggematerialer m.m. • Fokus på dialog med landbruget organisationer om fx udtagning af lavbundsjord, alternative dyrkningsmetoder og afgrøder. • Målsætning: Fokus på at mindske udsivning fra forurenede grunde. • Tilføjelse til formidlingshus om vandløb og hav – vandlegepladser fx ved havn og bibliotek. • Udvid grønt danmarkskort i stedet for at indskrænke det. • Bytræer – også i centerbyerne. 		<p>TMA indarbejder så vidt muligt de mere overordnede fokusområder fremsat i høringssvaret. Alle øvrige fokusområder og de konkrete ideer oversendes til det videre arbejde med handleplaner, som skal følge op på politikken og specificere målsætningerne og sikre at indholdet udmøntes i handling.</p> <p>Der gøres specifikt opmærksom på at ansvaret og prioriteringen af forurenede grunde ligger hos Region Syddanmark.</p> <p>Desuden gør TMA opmærksom på at Grønt Danmarkskort har været igennem en tilretningsproces foranlediget af høringen for Grønt Danmarkskort.</p> <p>Politik for grøn omstilling skal udmøntes gennem frivillige offentlige/private partnerskaber. Nyborg vil søge dialogen om grøn omstilling med alle der vil være med til at skabe nye bæredygtige løsninger.</p>
4	Kommunalpolitisk Udvalg Nyborg	<ul style="list-style-type: none"> • Fagforeninger (lønmodtagere) er ikke nævnt men virksomheder er nævnt 49 gange i planen. Arbejdsmarkedets parter bør nævnes. 	Kommunalpolitisk Udvalg Nyborg peger på at politikken bør nævne fagforeninger, og hermed lønmodtagerne, som skal føre planen ud i livet. Kommunalpolitisk Udvalg Nyborg stiller sig til rådighed for samarbejde om den grønne omstilling.	TMA anbefaler at tilføje "lønmodtagere" til politikken. Politikken har til formål at henvende sig til alle borgere i kommunen på lige fod. Alle har en rolle at spille i den grønne omstilling. Det videreføres til arbejdet med handleplaner at Kommunalpolitisk Udvalg Nyborg er åbne for samarbejde om grøn omstilling.

5	Nyborg Radikale Venstre	<ul style="list-style-type: none"> • Verdensmålene bør indarbejdes på tværs af kommunens politikområder så Sundhed(mål 3), ligestilling (mål 5), anstændige jobs og økonomisk vækst (mål 8) samt mindre ulighed (mål 10) også tages med. • Nedsættelse af udvalg for verdensmålene med repræsentation af borgere • Inspiration fra Odense hvor verdensmålene danner ramme for udviklingen. • Tidsbestemte målbare målsætninger i 5 årige perioder for kommunens indsatser. • Fuldstændig kortlægning af de fire mest forurenede grunde i Nyborg. • Forpligtigende målsætning for CO2 i overensstemmelse med klimaloven. • Konkretisere hvordan kommunen vil afbøde skader ved havvandsstigninger • Muligheder for at anvende regnvand til en række funktioner hvor der i dag anvendes drikkevand. • Fuldstændig inspektion af alle kystudledninger og revision af afløbsplan. 	<p>Nyborg Radikale Venstre (NRV) peger overordnet på at verdensmålene bør indarbejdes på tværs af kommunens politikområder samt at verdensmålene bør danne ramme for udviklingen i Nyborg Kommune.</p> <p>NRV peger på at nedsætte et udvalg for verdensmålene med repræsentation af borgere, der kan være med i udviklingen.</p> <p>NRV ønsker en fuldstændig kortlægning af de fire mest forurenede grunde i Nyborg.</p> <p>NRV ønsker fuldstændig inspektion af alle kystudledninger og revision af afløbsplan.</p> <p>NRV har en række forslag til fokuspunkter og peger eksempelvis på at politikken bør forholde sig til hvordan kommunen vil afbøde skader ved havvandstigninger m.m.</p>	<p>TMA oplyser om at processen for politik for grøn omstilling udspringer fra Udvalget for Grøn Omstilling med det formål at TMA, som er myndighed for al fysisk planlægning i Nyborg Kommune, igangsatte udveksling af viden på tværs af TMA og Udvalget for Grøn Omstilling. Lignende processer kan igangsættes for andre afdelinger i kommunen, så andre verdensmål kommer i fokus.</p> <p>TMA gør desuden opmærksom på at afdelingen allerede arbejder med et verdensmål-værktøj til at screene sager, der fremlægges for Teknik- og Miljøudvalget eller Byrådet, for at understøtte at politikerne kan tage beslutninger med afsæt i den grønne omstilling og bæredygtige løsninger.</p> <p>TMA oplyser om at arbejdet med Nyborg Kommunes indsatser inden for grøn omstilling og herunder verdensmålene varetages af det tværpolitiske udvalg: Udvalget for Grøn Omstilling.</p> <p>Der gøres specifikt opmærksom på at ansvaret og prioriteringen af forurenede grunde ligger hos Region Syddanmark.</p> <p>TMA oplyser at udledninger varetages i spildevandsplan 2018-2024 samt i kommuneplanen, og at TMA de kommende år vil have øget fokus på det strategiske arbejde med Nyborg Kommunes kystområder.</p>
---	-------------------------	--	--	--

				TMA anbefaler at de øvrige af fokusområderne for målsætningerne i politikken, som NRV peger på, indarbejdes i politikken, og at alle forslag videreføres til arbejdet med handleplaner.
6	SDG-Leadership	<ul style="list-style-type: none"> • Fokus på mål 11 – bæredygtige byer og lokalsamfund samt cirkulær økonomi og deleøkonomi (mål 12). • Etablering af et "Living Lab" for hvert af de syv verdensmål. Dvs. testområder til at afprøve løsninger for hvert mål. • Gør trafikplaner til mobilitetsplaner • Fokus på kompetencer der kan understøtte vækst gennem grøn omstilling • Fokus på ressourceeffektivitet ved cirkulær økonomi • Grøn omstilling af fødevarer sektoren lokalt • Smart Cities og potentialer i digital transformation. 	<p>SDG-Leadership peger på at sætte fokus på verdensmål 11 og under verdensmål 12 at sætte fokus på cirkulær økonomi og deleøkonomi.</p> <p>Der peges på at Nyborg Kommune bør fokusere på at udarbejde en mobilitetsplan.</p> <p>SDG-Leadership har desuden flere fokuspunkter og opmærksomhed på kommunens rolle i grøn omstilling samt en konkret idé til udmøntning af planen.</p>	<p>TMA oplyser at et fokus på 7 verdensmål er sat på baggrund af TMA's ansvarsområdet for fysisk planlægning. Herunder er der bl.a. et fokus på bæredygtige byer og lokalsamfund og den cirkulære økonomi og deleøkonomi.</p> <p>TMA arbejder på nuværende tidspunkt med at udvikle netop en mobilitetsplan for Nyborg Kommune, som et strategisk værktøj, for at sammentænke behov for transport og bevægelsesmønstre. Arbejdet forventes færdigt ved udgangen af 2020.</p> <p>TMA oplyser, at Nyborg Kommune arbejder med udvikling af Smart City gennem Smart City-styregruppen, og at den overordnede ramme for kommunens arbejde med Smart City kan læses i Strategi for Smart Nyborg. Strategien handler blandt andet om at styrke smart mobilitet og smart miljø og ressourceeffektivitet.</p> <p>TMA anbefaler at et fokus på at nævne "kompetencer til understøttelse af grøn vækst gennem grøn omstilling" samt "ressourceeffektivitet ved cirkulær økonomi" indarbejdes i under verdensmål 12. Ideen om et Living Lab videreføres til arbejdet med handleplaner.</p>

7	Skolebestyrelsen Vibeskolen	<ul style="list-style-type: none"> • Fokus på nye cykelstier i hele kommunen. Ikke kun i bymidten. • Sikre skoleveje fra yderområder til skolerne • Fokus på vedligeholdelse af cykelstier. • Trykke overgange på trafikerede veje i kommunen. • Øget samarbejde om grøn omstilling skal tage hensyn til, at skolen har mange andre opgaver. 	Skolebestyrelsen Vibeskolen (SBV) peger på en række fokusområder til politikken.	<p>TMA anerkender at et øget samarbejde med skolerne om grøn omstilling skal tage hensyn til, at skolen har mange opgaver. Samarbejdet skal foregå frivilligt, og efter behov, hvor det kan tilpasses i undervisningen.</p> <p>TMA anbefaler at SBV's øvrige fokuspunkter indarbejdes i politikken.</p>
8	Visit Nyborg	<ul style="list-style-type: none"> • Sæt fokus på turismes betydning i forhold til grøn omstilling i introduktionen i politikken. • Tilføjelse af et turismeafsnit i politikkens introduktion. • Målsætning om fokus på data og analyser • Underbygge målsætningerne med målbar data for status samt ønsket mål. • Målsætning om opfordring til at private aktører forpligter sig til at leve op til en vis standard, for eks. at sikre en bæredygtig leverandørkæde. • Alle møder, events, konferencer og aktiviteter skal leve op til samme standarder som ovenstående. • Årligt mål for CO₂-reduktion samt en 2020 baseline. • Nævn MICE-aktiviteter og at der fremover skal stilles krav til miljørigtige valg til planlægning og afholdelse • At der i politikkens fokus på formidling også tilføjes formidling på tysk og engelsk, til gavn for turister og til international eksponering. 	Visit Nyborg ønsker at politikken rummer et fokus på turismens betydning for grøn omstilling. Der er enkelte forslag til nye målsætninger, samt forslag om at specificere data og analyser for målsætningerne.	<p>TMA anbefaler at at forslagene til målsætninger indarbejdes.</p> <p>I forhold til ønsket om data og specificering af årlige mål videreføres indholdet af høringssvaret til arbejdet med handleplaner.</p>
9	Østfyns Erhvervsråd		Østfyns Erhvervsråd bakker op om politikken, og har adspurgt Birkely og Fortum om deres bemærkninger til politikkens indhold.	Høringssvaret indeholder ikke ændringsforslag til politikken.
10	Skole- og Dagtilbudsudvalget	<ul style="list-style-type: none"> • Fokus på at samarbejdet med folkeskolerne supplerer og understøtter eksisterende undervisning frem for events og temauger. 	SDU peger på flere tekstnære ændringsforslag.	TMA anbefaler at SDU's pointer indarbejdes i politikkens beskrivende tekst.

		<ul style="list-style-type: none"> Fokus på at synliggøre lokale forandringer i den grønne omstilling så undervisning kan tage afsæt i virkelighedsnære projekter. Fokus på at aktiv inddragelse og involvering skaber fællesskaber. 		
11	Jan Jensen, borger	<ul style="list-style-type: none"> Indsats for at opfylde Miljøstyrelsens vejledning om boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) bør være en del af målsætningerne for mål 6: Rent vand 	Borgeren peger på at vejledningen for BNBO bør indgå som en indsats under verdensmål 6: Rent vand og sanitet.	TMA følger Miljøstyrelsens vejledninger, herunder vejledningen for BNBO og det anbefales derfor ikke at denne specifikke vejledning skrives ind i politikken for grøn omstilling, hvor det primære formål at beskrive, hvilke nye målsætninger Nyborg Kommune har, for at imødekomme den grønne omstilling.
12	Gregers Juel, borger	<ul style="list-style-type: none"> Fokus på CO₂-binding – udpegning af områder til skov for at sikre produktion af træ der lagrer CO₂. Konkret forslag om at udpege 15 % af kommunens areal til skovproduktion med effektiv CO₂-binding (klimaskov og cirkulær klimaskov). Målsætninger om at styrke indsats for reduktion af CO₂-udledning samt styrke lagring af CO₂. Tilføjelse om at "øge andelen af træ som byggemateriale". Det fremsættes at udlægning af biodiversitetsskov med henvisning til vandkvaliteten ikke er et sagligt kriterium da Nyborg Kommune ikke har dokumenteret handelsgødnings i land- og skovbrugs indvirkning på grundvandskvaliteten. 	Borgerens høringssvar handler primært om CO ₂ -binding og produktion af træ som byggemateriale. Det foreslås konkret at kommunen udpeger arealer til skovproduktion. Der er enkelte forslag til ændringer af målsætninger inden for CO ₂ -binding, træproduktion og træ som byggemateriale.	<p>TMA gør opmærksom på, at fokus i politik for grøn omstilling er på skovrejsning, der kan øge biodiversitet og skabe ny natur og nye formidlingssteder, tilbageholde regnvand, binde CO₂ samt at beskytte kommunens boringsnære beskyttelsesområder. Derfor er skovproduktion alene ikke et primært formål.</p> <p>Generelt, hvor der er tale om private lodsejere, søges politikens målsætninger indfriet gennem partnerskaber – i et frivilligt samarbejde mellem lodsejer og kommunen.</p> <p>Det er positivt at Gregers Juel arbejder med CO₂-binding med produktionsskov på egen jord.</p> <p>En af målsætningerne i politikken handler om at fremme Nyborg Kommunes kodeks for bæredygtigt byggeri, som netop fokuserer på bæredygtige materialer til byggeriet, hvor ubehandlet træ er ét bæredygtigt materiale blandt flere andre.</p>

13	Merethe Simonsen og Lars-Hågen Lange, borgere	<ul style="list-style-type: none"> • Mere fokus på problemstillingerne om overløb under mål 14: Livet i havet. • Savner fokus på "frivillighed" i samarbejdet med private lodsejere. • Forslag om arbejde med intelligent gadebelysning, for eksempelvis at mindske lysforurening. • Omformulere passus "undgå brug af pesticider" til "i mulig udstrækning af reducere eller undgå brug af pesticider". • Arbejde for at sikre statsstøttede ordninger i omlæg af oliefyr til bæredygtige energikilder. • Pas på overturisme som er et stigende problem • Produktionsskov øger også biodiversitet • Politikens fokus på sammenhængende naturområder og biodiversitet bør tilføjes at det skal ske gennem samarbejde, dialog og frivillighed. • Den grønne omstilling skal være faktabaseret. 	Borgernes høringssvar indeholder en række konkrete forslag til ændringer forskellige dele af politikken, og herunder en række ideer til bæredygtige handlinger.	<p>TMA anbefaler at de mere overordnede forslag så vidt muligt indarbejdes i politikken, og at alle ideer videreføres til arbejdet med handleplaner.</p> <p>Generelt hvor der er tale om private lodsejere søges politikens målsætninger indfriet gennem partnerskaber – i et frivilligt samarbejde mellem lodsejer og kommunen.</p>
14	Søren Valentin Christensen, borger	<ul style="list-style-type: none"> • Foreslår fem principper for det videre arbejde: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunen skal gå forrest med handling på egne matrikler 2. Bæredygtige løsninger må ikke være dyrere for kommunen end de traditionelle. 3. Prioriter indsats ud fra forventet miljømæssig effekt. 4. Målbare og konkrete effektmål, til efterfølgende evaluering. 5. Konkrete grønne tiltag må ikke udføres, hvis deres udførelse har som konsekvens at kommunens anlægs primære funktioner ikke kan opretholdes. • Hvorfor er det i politikken landet på at rejse 250 hektar skov? Hvilken effekt vil man opnå? Hvordan skal det måles og evalueres? 	<p>Borgeren foreslår at det videre arbejde med politikken bygger på en række principper.</p> <p>Der stilles spørgsmål til hvordan målsætningen om at rejse 250 hektar skov er fremkommet.</p> <p>Der fremsættes et konkret forslag til den kommunal tilgang til at øge biodiversitet og slutteligt ønskes at målsætningerne forholder sig til overløb fra fælleskloaker.</p>	<p>TMA viderefører forslaget om "principper for det videre arbejde" til arbejdet med handleplaner for politik for grøn omstilling.</p> <p>TMA oplyser, at ønsket om at rejse 250 hektar skov, er et politisk fremkommet ønske, der udspringer fra Udvalget for Grøn Omstilling.</p> <p>TMA anbefaler at videreføre forslaget om biodiversitet til arbejdet med handleplaner samt at indarbejde et fokus på overløb i teksten til målsætningen om spildevandshåndtering.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Gennemgå alle kommunale matrikler for om ændrede driftsmetoder kan højne biodiversiteten. • Fokus på overløb fra fælleskloakker i mål 6: Rent vand og mål 14: Livet i havet.		
--	--	--	--	--